

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

06 грудня 2017 року

м.Тернопіль

№ 38 – рк\к

Про припинення дій, які
містять ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія територіального відділення Антимонопольного комітету України розглянувши подання від 04 грудня 2017 року № 88 «Про виявлення ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції» встановила наступне.

Тернопільським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України в ході моніторингу рішень органів місцевого самоврядування на предмет дотримання вимог законодавства про захист економічної конкуренції на сайті Гусятинської селищної ради виявлений проект рішення селищної ради (надалі- Проект Рішення) щодо затвердження «Порядку встановлення режиму роботи закладів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг та розваг на території Гусятинської ОТГ» (надалі- Проект Порядку), розміщений за посиланням <http://hsr.gov.ua/dokumenti/proektu-rishenj-sesiy/prozatverdzhennya-poryadku-vstanovlennya-rezhimu-roboti.html>.

Гусятинська селищна рада (надалі – Селищна рада) включена до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування. Ідентифікаційний код юридичної особи 04396391, місцезнаходження юридичної особи: 48201, Тернопільська обл., Гусятинський район, смт Гусятин, пр. Героїв Майдану, 1. Дата державної реєстрації – 21.05.1997 року, дата запису – 05.06.2006, номер запису – 1 648 120 0000 000331, основний вид діяльності "Державне управління загального характеру" (КВЕД 84.11).

Відповідно до частини 1 статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншим законодавством.

Виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, згідно статті 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи, які підконтрольні і підзвітні відповідним радам.

В територіальних межах смт Гусятин Тернопільської області, повноваження органів місцевого самоврядування здійснюються Селищною радою та її виконавчим комітетом.

Селищна рада в розумінні абзацу 7 статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є органом місцевого самоврядування.

Статтею 25 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради правомочні розглядати і вирішувати питання, віднесені [Конституцією України](#), цим та іншими законами до їх відання. Відповідно до частини першої статті 59 зазначеного Закону Рада в межах своїх повноважень приймає нормативні та інші акти у формі рішень.

Відповідно до підпункту 4 пункту "б" статті 30 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" (далі - Закон про місцеве самоврядування) до делегованих повноважень органів сільських, селищних, міських рад у сфері житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, громадського харчування, транспорту і зв'язку віднесено встановлення за погодженням з власниками зручного режиму роботи розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності.

Відповідно до пункту 13 «Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів», затвердженого [постановою Кабінету Міністрів України від 15.06.2006 р. № 833](#) (надалі Постанова № 833) режим роботи торговельного об'єкта та закладу ресторанного господарства, що належать до комунальної власності, встановлюється органами місцевого самоврядування відповідно до законодавства.

Відповідно до пункту 19 «Правил роботи дрібнороздрібної торговельної мережі», затверджених [наказом Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України від 08.07.1996 №369](#) (надалі- [Правила №369](#)) режим роботи об'єктів дрібнороздрібної торговельної мережі встановлюється суб'єктом господарювання самостійно, а у випадках, передбачених законодавством, за погодженням з органами місцевого самоврядування.

Виходячи з визначення дозвільної системи у сфері господарської діяльності відносини між органами сільських, селищних, міських рад щодо погодження режиму роботи розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування з суб'єктом господарювання (власником таких об'єктів) не підпадають під дію Закону України «[Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності](#)», оскільки такі відносини не можуть бути пов'язані з отриманням будь-яких документів дозвільного характеру. Крім того, слід зазначити, що узгодження встановлення режиму роботи підприємств, установ та організацій сфери обслуговування не передбачене Законом України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності».

Таким чином, режим роботи підприємств, установ, організацій суб'єкти господарювання (власники) встановлюють самостійно, а у вищезгаданих випадках, передбачених законодавством, погоджується з органом місцевого самоврядування з обов'язковим дотриманням особливостей продажу окремих груп продовольчих та непродовольчих товарів, здійснення різних видів торгівлі, роботи закладів (підприємств) ресторанного господарства.

При аналізі Проектів Рішення та Порядку встановлено, що редакція їх положень встановлює вимоги, не передбачені чинним законодавством.

Пунктом першим Проекту Рішення передбачено встановлення режиму роботи закладів, розташованих в житлових будинках в межах діапазону з 07-00 до 23.00 години; пунктом сьомим Проекту Рішення керівників закладів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг та розваг зобов'язано забезпечити на об'єктах встановлення камер відеоспостереження та «тривожної кнопки».

Пунктом 3 Проекту Порядку погодженню режиму роботи закладу надані ознаки дозвільного документа: Селищна рада розробила умови встановлення, а не погодження, режиму робочого часу; суб'єкт господарювання (крім заяви про встановлення режиму із зазначенням пропонованого режиму роботи) зобов'язаний надати перелік документів:

копії свідоцтва про право власності на приміщення або акту про готовність об'єкту до експлуатації, договору оренди або суборенди за згодою власника, паспорту прив'язки тимчасової споруди для здійснення підприємницької діяльності тощо, асортименту товару, що реалізовуватиметься (для суб'єктів господарювання, що здійснюють торгівлю продуктами харчування та напоями), погодженого з державною санітарно-епідеміологічною службою, ліцензій на здійснення певних видів діяльності (щодо видів діяльності, які підлягають ліцензуванню), угоди із спеціалізованим підприємством на вивезення побутового сміття та відходів, гарантійний лист про утримання прилеглої території відповідно до вимог санітарних правил та Правил благоустрою.

Заява розглядається уповноваженим органом протягом 30 робочих днів, подання неповного переліку документів є однією з підстав для відмови у встановленні режиму роботи закладу.

Відповідно до частини третьої Закону України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» забороняється вимагати від суб'єктів господарювання отримання документів дозвільного характеру, які не внесені до Переліку, затвердженого цим Законом. Також, згідно із Законом України «[Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності](#)» погодження режиму роботи не є об'єктом, на який видається документ дозвільного характеру.

Відповідно до приписів частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування є прийняття будь - яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь - які інші дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування, які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції. Відповідно до частини другої статті 15 вказаного Закону антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, зокрема, визнаються дії, якими встановлюються не передбачені законами України заборони та обмеження самостійності підприємств.

Сукупність норм Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачає змагання між суб'єктами господарювання, які завдяки, саме, власним досягненням здобувають переваги над іншими суб'єктами господарювання, натомість, антиконкурентні дії органів місцевого самоврядування можуть вплинути на відповідний стан конкуренції шляхом її обмеження, що може полягати у зміні існуючих факторів, які визначають інтенсивність конкуренції, а саме дії зовнішніх факторів, одним з яких можуть бути дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування, які, внаслідок потенційної можливості негативного впливу на конкуренцію, визнаються антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування.

Отже, дії Селищної ради щодо визначення в Проекті Рішення та Проекті Порядку умов встановлення, а не погодження, суб'єктам господарювання режиму роботи закладу торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг та розваг, вимог щодо встановлення камер відеоспостереження та «тривожної кнопки» та заборону роботи в нічний час закладів, розташованих в житлових будинках обмежують права таких суб'єктів господарювання, суперечать загальним принципам господарювання, які визначені у статті 6 Господарського кодексу України, в частині заборони незаконного втручання, зокрема, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб у господарські відносини та містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом дев'ятим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, якими встановлюються не передбачені законами України обмеження самостійності підприємств.

Враховуючи викладене, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, керуючись статтею 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції", статтями 7,14 Закону України "Про

Антимонопольний Комітет України" та пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року №32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за №291/5482 зі змінами та доповненнями, адміністративна колегія територіального відділення Антимонопольного комітету України **рекомендує** :

Гусятинській селищній раді вжити заходів щодо припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, шляхом приведення «Проекту Порядку встановлення режиму роботи закладів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг та розваг на території Гусятинської ОТГ» та проекту рішення, яким затверджується зазначений Порядок, у відповідність до вимог чинного законодавства України.

Рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду.

Про результати їх розгляду повідомити територіальне відділення до 21 грудня 2017 року, надавши підтверджуючі документи.

За умови виконання положень рекомендацій провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції розпочато не буде.

Члени адміністративної колегії :

Н.Є. Черномаз, в.о. голови
територіального відділення

А.Г. Левченко, заступник
начальника відділу
досліджень та розслідувань

Г.С. Бібік, завідувач
юридичного сектору